

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و برزنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

فارین پالیسی (امریکا)
نویسنده: پروفسور استقن والت
برگردان از: محمدجعفر سهامیه

همه درباره دلیل جنگ سرد بین امریکا و چین دچار بدفهمی شده‌اند

گفتمان رقابت چین-امریکا در دام گرایشی آشنا افتاده که در آن مناقشه‌ها را به ویژگی‌های درونی دشمنانمان نسبت می‌دهیم: به ایدئولوژی حاکمیتی، نهادهای داخلی یا شخصیت برخی از رهبران آنها.

این گرایش از دیرباز در تاریخ امریکا وجود داشته است. امریکا به بهانه شکست نظامی‌گرایی المان و امن کردن جهان برای دموکراسی وارد جنگ جهانی اول شد، سپس با بهانه نابودی فاشیسم در جنگ جهانی دوم شرکت کرد و شروع جنگ سرد با شوروی هم با شعار مقابله با "انگیزه درونی و بی‌پروای مسکو برای گسترش توان خود و توجیه حاکمیت استبدادی حزب کمونیست" انجام شد.

همین اواخر، رهبران امریکا مشکلات ایالات متحده با عراق را به انگیزه‌های شیطانی صدام حسین نسبت داده و رهبران ایران را شخصیت‌های مذهبی متعصب معرفی کرده‌اند که فقط باورهای ایدئولوژیک، شکل‌دهنده رفتارشان است. در تمام این مناقشه‌ها، مشکل از سرشت اصلی این دشمنی‌ها بر می‌خیزد نه از شرایطی که طرفین خودشان را در آنها می‌یابند یا نه از ماهیت ذاتاً رقابتی سیاست‌های بین‌المللی.

امروزه همین گرایش درباره چین هم رایج است. مقامات و کارشناسان امریکا دلایلی مانند "تمایل رهبران چین برای توسعه یک الگوی بسته استبدادی به جای حاکمیت‌های دموکراتیک و اقتصادهای بازار آزاد"، "تفاوت حزب کمونیست امروزی چین با ۱۰ سال قبل و گرایش آن به نابودی ایده‌ها، دموکراسی‌ها و ارزش‌های غربی"، "هدف حزب کمونیست برای تقویت حاکمیت این حزب و گسترش نفوذ آن در سراسر جهان" را برای دشمنی ایالات متحده با چین مطرح و تأکید می‌کنند که تنها راه برون رفت از این بن‌بست "دگرش رفتار حاکمان چین و بازگشت آنها به روحیه «اصلاح و گشایش» و آزادی‌های بیشتر است." برخی‌ها حتی شی جین‌پینگ، رئیس‌جمهور چین، را دلیل جنگ سرد دو کشور می‌شناسند.

در این‌گونه برداشت‌ها، رفتار سیاست خارجی یک کشور، نتیجه ویژگی‌های درونی آن کشور در نظر گرفته می‌شود. از این‌رو، سیاست خارجی امریکا گاهی به سیستم دموکراتیک، ارزش‌های لیبرال یا نظم اقتصادی سرمایه‌داری آن نسبت داده می‌شود، همان‌گونه که رفتار سایر کشورها به ماهیت رژیم داخلی، ایدئولوژی حاکم، فرهنگ سترلنیتییک یا ویژگی‌های فردی رهبرانشان نسبت داده می‌شود.

دلیل جذاب بودن تشریح و توصیف سیاست خارجی بر مبنای ویژگی‌های داخلی، آسان و بی‌پرده بودن این برداشت‌ها است: دموکراسی‌های صلح‌دوست به این دلیل دموکراسی صلح‌دوست هستند که بر پایه شکیبائی شکل گرفته‌اند؛ در حالی که کشورهای مهاجم، ستیزه‌جو هستند چرا که بر پایه سلطه‌گری یا تهدید و اجبار شکل گرفته‌اند و محدودیت‌های اندکی برای عملکرد رهبرانشان وجود دارد.

جذاب بودن تمرکز بر ویژگی‌های درونی سایر کشورها دلیل دیگری هم دارد: ما را از بار مسؤلیت ایجاد مناقشه رهایی می‌بخشد و امکان انداختن تقصیرها به گردن دیگری را برای ما فراهم می‌کند. اگر ما در دسته فرشتگان باشیم و نظام سیاسی ما بر مبنای اصول منطقی و عادلانه شکل گرفته باشد، زمانی که مشکلی پیش می‌آید، دلیل مشکل "کشورهای بد" یا "رهبران بد"ی هستند که "کارهای بد"ی انجام می‌دهند. این چشم‌انداز راحل از پیش آماده‌ای هم دارد: رها شدن از شر آن "کشورهای بد" یا "رهبران بد"!

دیوسازی از دشمن شیوه‌ای سودمند برای جلب حمایت عمومی در برابر یک تقابل بین‌المللی نیز به‌شمار می‌رود و مستلزم بزرگمائی آن دسته از ویژگی‌های منفی است که رقباء را وادار می‌کند آنگونه که ما می‌خواهیم عمل کنند. نسبت دادن بخش بزرگتر ریشه مناقشه‌ها به ویژگی‌های درونی دشمن، خطرناک هم است. برای پیشگامان این روش، اگر مناقشه به دلیل ماهیت رژیم‌های مخالف شکل بگیرد تنها راحل بلندمدت، سرنگونی دشمنان است. سازش، همزیستی دوجانبه یا حتی همکاری گسترده در زمینه منافع مشترک کنار گذاشته می‌شود که پیامدهای فاجعه‌باری را به همراه دارد. زمانی که رقباء ماهیت طرف مقابل را تهدیدی برای خود ببینند، تقلا برای مرگ تنها چاره خواهد بود.

در چنین نگاهی به جنگ سرد بین چین و امریکا، از عوامل ساختاری مهم‌تری که رقابت بین این دو کشور را ناگزیر می‌کنند، چشم‌پوشی شده است. نخستین و مهم‌ترین عامل این است که امریکا و چین به عنوان قدرتمندترین کشورهای نظام بین‌المللی، به شدت در معرض مخالفت با یک دیگر قرار دارند. از آنجا که هر یک از آنها بزرگترین تهدید بالقوه برای دیگری است، آنها ناگزیر یک دیگر را محتاطانه تحت نظر دارند، برای کاهش توان طرف مقابل در تهدید منافع اصلی خودشان هرگونه تلاشی می‌کنند و به طور مداوم به دنبال راهی برای به دست آوردن مزیتی بر دیگری هستند فقط برای این که... □

لینک متن کامل مقاله

asrdiplomacy.ir/56434

□@NowarNosanctions□